

2020-2023

Pla d'acció per a l'alimentació sostenible

ÍNDEX

1

PRESENTACIÓ GLOBAL DEL PLA

Motivació i antecedents

Objectius del Pla

Abast i característiques

Eixos d'actuació

2

ACCIONS SEGONS ELS EIXOS D'ACTUACIÓ

3

L'ANY I LA SETMANA DE L'ALIMENTACIÓ SOSTENIBLE

4

PROPERS PASSOS

PRESENTACIÓ GLOBAL DEL PLA

Motivació

Necessitat de poder avançar cap a sistemes alimentaris que contribueixin a la **resiliència i sostenibilitat de les societats, economies i territoris**, i que alhora permetin garantir l'accés de totes les persones a una alimentació saludable.

Impacte de les **emergències sanitària, econòmica, social, climàtica i ecològica**.

Sovint les accions desenvolupades per les diferents àrees de les administracions públiques han **incidit sense coordinar-se en els diversos aspectes del sistema alimentari** (producció, transformació, distribució, comercialització, consum, residus...).

Antecedents

- Avaluació i proposta per a una política alimentària de l'AMB (Àrea de Desenvolupament Social i Econòmic, maig del 2019).

Pla d'actuació metropolitana 2019-2023 (AMB, actualment en procés d'aprovació).

- Document intern de treball Política agroforestal a l'Àrea Metropolitana de Barcelona (Servei d'Infraestructura Verda, març del 2020).
- Diversos informes i estudis (Àrea de Planificació Estratègica, diverses dates).
- Carta Alimentària de la Regió Metropolitana de Barcelona, a la qual es va adherir l'AMB en el Consell Metropolità del 27 d'octubre del 2020.
- Pacte de Milà de Polítiques Alimentàries Urbanes (octubre del 2015).
- Projecte Barcelona, Capital Mundial de l'Alimentació Sostenible 2021.

Objectius del Pla

1 Identificar, ordenar i sistematitzar les principals accions que els diferents departaments de l'AMB ja tenien previst desenvolupar.

2 Aprofitar oportunitats i sinèrgies amb el projecte de Barcelona, Capital Mundial de l'Alimentació Sostenible 2021.

3 Generar mecanismes de coordinació i governança de l'acció desenvolupada per part de l'AMB en l'àmbit de les polítiques alimentàries.

4 Generar coneixement i eines que permetin posteriors desenvolupaments i futurs plans per aprofundir en el disseny, l'avaluació i la prioritització de noves accions.

5 Plantejar accions que permetin incidir en els diferents elements del sistema alimentari, i en particular:

- Ordenació territorial i urbanística, així com les principals infraestructures relacionades (aigua, residus, etc.).
- Producció alimentària sostenible.
- Conjunt de baules de la cadena de transformació, distribució, comercialització i gestió de residus associades al sistema alimentari i el sector agroalimentari.
- Promoció i garantia del dret a una alimentació saludable per a tota la ciutadania.

Abast i característiques

1

No pretén ser exhaustiu (recollir qualsevol acció que pugui incidir en el sistema alimentari), sinó identificar les accions que més clarament hi impacten (32 accions a dia d'avui).

2

Inclou accions que continuen projectes en curs, n'incorpora algunes de noves i deixa la porta oberta a noves accions i oportunitats.

3

Horitzó temporal 2020-2023.

4

Elaboració i seguiment iniciat per les àrees de Presidència, Planificació Estratègica, Desenvolupament Social i Econòmic, Ecologia i Infraestructura Verda. Posteriorment, s'obre al conjunt d'àrees.

5

Els recursos econòmics i humans per a l'execució de les accions proposades poden provenir de:

- Recursos ordinaris de les àrees i departaments de l'AMB
- Recursos per a projectes específics
- L'establiment de programes de col·laboració amb altres administracions o entitats públiques i privades

Eixos d'actuació

E1.

Governança transversal i multiescala de les polítiques públiques alimentàries

E2.

Coneixement, comunicació i estratègies a mitjà i llarg termini per a l'alimentació sostenible

E3.

Ordenació territorial, planejament urbanístic i infraestructures alineats amb els elements rellevants del sistema alimentari

E4.

Producció alimentària sostenible

E5.

Distribució i comercialització d'aliments de proximitat, ecològics i/o de circuit curt, i limitació del malbaratament i les pèrdues d'aliments

E6.

Dietes saludables i sostenibles, accessibles per a tota la ciutadania

Barcelona
Capital Mundial
de l'Alimentació
Sostenible 2021

E7.

Programa d'activitats vinculat al projecte Barcelona, Capital Mundial de l'Alimentació Sostenible 2021

ACCIONS SEGONS ELS EIXOS D'ACTUACIÓ

E1.

Governança transversal i multiescala de les polítiques públiques alimentàries

E1. Governança transversal i multiescala de les polítiques públiques alimentàries				
ID	Eix / Acció	Nova / Cont.	Àrea que l'impulsa	Altres àrees/agents
A1.1.	Elaborar el Pla d'acció per a l'alimentació sostenible, informar-ne el Consell Metropolità i establir l'equip de treball transversal encarregat d'executar-lo i fer-ne el seguiment	C	Presidència Desenv. Social i Econòmic	Totes les àrees
A1.2.	Carta Alimentària de la Regió Metropolitana de Barcelona: l'adhesió de l'AMB i el paper del PEMB com a dinamitzador territorial de la Carta	C	Presidència	Planific. Estr. PEMB
A1.3.	Pacte de Milà: l'adhesió de l'AMB i el seu paper com a dinamitzadora territorial del Pacte	N	Presidència	Internacional
A1.4.	Seguiment de la participació en els òrgans de govern dels ens de gestió dels espais agraris i naturals amb capacitat productiva agrícola, així com en altres òrgans i espais sectorials interinstitucionals	N	Presidència Vicepresidència de Polítiques Agroforestals	OTG (Infr. Verda) Altres àrees implicades
A1.5.	Establiment dels interlocutors polítics i tècnics dels municipis en l'àmbit de l'alimentació sostenible, així com dels canals de comunicació adequats	N	Presidència Desenv. Social i Econòmic OTG	Municipis
A1.6.	Inventariar les subvencions i ajudes de l'AMB als municipis i entitats per a l'elaboració de polítiques i activitats en la matèria, així com facilitar canals d'informació i suport	N	Presidència Desenv. Social i Econòmic OTG	Totes les àrees Municipis

E2.

Coneixement, comunicació i estratègies a mitjà i llarg termini per a l'alimentació sostenible

E2. Coneixement, comunicació i estratègies a mitjà i llarg termini per a l'alimentació sostenible				
ID	Eix / Acció	Nova / Cont.	Àrea que l'impulsa	Altres àrees/agents
A2.1.	Impulsar la creació de l'Observatori del Sistema Alimentari Metropolità de Barcelona	C	Desenv. Social i Econòmic Planific. Estr.	Altres àrees implicades
A2.2.	Analitzar la dimensió ambiental del sistema alimentari metropolità i elaborar-ne l'inventari d'emissions	C	Ecologia	Desenv. Social i Econòmic
A2.3.	Elaborar estudis orientats a territorialitzar diversos aspectes de sistema alimentari metropolità	C	Desenv. Polít. Urbaníst. Desenv. Social i Econòmic	Altres àrees implicades
A2.4.	Inventariar i difondre les investigacions i els estudis realitzats i previstos sobre les diferents dimensions del sistema alimentari, així com promoure'n de nous amb una perspectiva coordinada	C	Planific. Estr.	Altres àrees implicades
A2.5.	Creació i manteniment d'una secció al web de l'AMB destinada a les polítiques alimentàries	N	Presidència OTG (Comunicació i Innovació)	Desenv. Social i Econòmic Altres àrees implicades
A2.6.	Recursos i activitats de sensibilització i formació	C	Ecologia Espai Públic	Desenv. Social i Econòmic Altres àrees implicades
A2.7.	Vetllar per la incorporació de les polítiques alimentàries en el pla estratègic Barcelona Demà. Compromís Metropolità 2030	C	Planific. Estr.	PEMB

E3.

Ordenació territorial, planejament urbanístic i infraestructures alineats amb els elements rellevants del sistema alimentari

E3. Ordenació territorial, planejament urbanístic i infraestructures alineats amb els elements rellevants del sistema alimentari				
ID	Eix / Acció	Nova / Cont.	Àrea que l'impulsa	Altres àrees/agents
A3.1.	Seguiment dels elements del Pla director urbanístic (PDU) metropolità i de les accions urbanístiques en curs o d'implementació recent que més incideixin en el sistema alimentari metropolità	C	Desenv. Polít. Urbaníst.	Altres àrees implicades
A3.2.	Infraestructures vinculades al cicle de l'aigua	C	Ecologia	
A2.3.	Infraestructures vinculades a la gestió dels residus	N	Ecologia	

E4.

Producció alimentària sostenible

E4. Producció alimentària sostenible				
ID	Eix / Acció	Nova / Cont.	Àrea que l'impulsa	Altres àrees/agents
A4.1.	Suport i impuls al Parc Agrari del Baix Llobregat	C	OTG (Infr. Verda) Vicepresidència de Polítiques Agroforestals	Planific. Estr. Desenv. Social i Econòmic
A4.2.	Suport i impuls a la producció agrària al Parc Natural de la Serra de Collserola	C	OTG (Infr. Verda)	Planific. Estr. Desenv. Social i Econòmic
A4.3.	Suport i impuls a la producció agrària al Parc de la Serralada de Marina i a les Muntanyes del Baix Llobregat	C	OTG (Infr. Verda) Vicepresidència de Polítiques Agroforestals	Planific. Estr. Desenv. Social i Econòmic
A4.4.	Suport i impuls als projectes d'horts, així com a projectes productius en parcs metropolitans	C	Espai Públic Planific. Estr.	Desenv. Social i Econòmic OTG (Infr. Verda)
A4.5.	Seguiment i impuls de les experiències d'agricultura i pesca ecològiques a la RMB	C	Desenv. Social i Econòmic Planific. Estr.	OTG (Infr. Verda) Internacional Altres àrees implicades
A4.6.	Línia de suport a programes d'incubació de nous productors, creació de noves explotacions i relleu generacional	C	Desenv. Social i Econòmic	OTG (Infr. Verda) Planific. Estr.

E5.

Distribució i comercialització d'aliments de proximitat, ecològics i/o de circuit curt, i limitació del malbaratament i les pèrdues d'aliments

E5. Distribució i comercialització d'aliments de proximitat, ecològics i/o de circuit curt, i limitació del malbaratament i les pèrdues d'aliments				
ID	Eix / Acció	Nova / Cont.	Àrea que l'impulsa	Altres àrees/agents
A5.1.	Línia de suport a la compra de proximitat, segura i saludable en el marc del pla ApropAMB	C	Desenv. Social i Econòmic	
A5.2.	Segell metropolità Paradistes Verds	N	Desenv. Social i Econòmic Presidència	OTG (Comunicació)
A5.3.	Difusió i promoció del Biomarket, el Centre de Reaprofitament Alimentari i altres iniciatives en matèria d'alimentació sostenible relacionades amb Mercabarna	N	Desenv. Social i Econòmic Presidència	OTG (Comunicació)
A5.4.	Participació de l'AMB en el projecte Centre Logístic d'Intercanvi Agroalimentari de Proximitat	N	Desenv. Social i Econòmic Presidència	Altres àrees implicades
A5.5.	Restaurants Sostenibles (prova pilot d'economia circular)	C	Desenv. Social i Econòmic	
A5.6.	Accions previstes al PREMETS25 (sense infraestructures)	C	Ecologia	

E6.

Dietes saludables i sostenibles, accessibles per a tota la ciutadania

E6. Dietes saludables i sostenibles, accessibles per a tota la ciutadania				
ID	Eix / Acció	Nova / Cont.	Àrea que l'impulsa	Altres àrees/agents
A6.1.	Accions en matèria de garantia alimentària	C	Desenv. Social i Econòmic	
A6.2.	Suport al Pla d'alimentació agroecològica i de proximitat a les escoles metropolitanas	C	Planific. Estr.	Desenv. Social i Econòmic
A6.3.	Incidència en aspectes relacionats amb la compra pública	N	Gerència (Serveis Generals)	

E7.

**Programa d'activitats vinculat al projecte Barcelona,
Capital Mundial de l'Alimentació Sostenible 2021**

E7. Programa d'activitats vinculat al projecte Barcelona, Capital Mundial de l'Alimentació Sostenible 2021				
ID	Eix / Acció	Nova / Cont.	Àrea que l'impulsa	Altres àrees/agents
A7.1.	Any i setmana metropolitana de l'alimentació sostenible a la metròpolis de Barcelona	C	Presidència Desenv. Social i Econòmic	OTG (Comunicació) Altres àrees implicades Municipis

L'ANY I LA SETMANA DE L'ALIMENTACIÓ SOSTENIBLE

Com s'hi pot participar des dels municipis [Guía]

1

Promovent l'adhesió a la **Carta Alimentària de la RMB** i participant a la cimera global de ciutats del Pacte de Milà (octubre de 2021).

2

- Les activitats poden incloure la marca «Barcelona, Capital Mundial de l'Alimentació Sostenible 2021» i promocionar-se també a través dels canals vinculats al projecte.
- A més, es poden proposar activitats per a la Setmana Metropolitana de l'Alimentació Sostenible (entorn al 16 d'octubre del 2021).

3

Impulsant **polítiques públiques locals**.

- Hi ha diverses guies i línies de suport i finançament (Carta Alimentària RMB, Manual per a ciutats de la capitalitat, Pacte de Milà, AMB, Diputació de Barcelona, etc.). L'AMB està preparant un web que les recollirà totes.
- Pot ser útil conèixer el Pla d'acció per a l'alimentació Sostenible 2020-2023, que actualment també està elaborant l'AMB.

4

Participant en el procés **Barcelona Demà** desenvolupat pel Pla Estratègic Metropolità de Barcelona; un **procés territorial de definició estratègica** que inclourà aspectes relacionats amb l'alimentació sostenible.

PROPER PASSOS

Propers passos

1

Ratificació i/o ajustos per part de la Comissió Executiva i avaluació de la conveniència de fer un coneixement al Consell Metropolità.

2

Reunions específiques de treball per detallar les accions que així ho requereixin.

3

Seguiment en una reunió del Comitè de Direcció i/o de la Comissió Executiva al cap d'aproximadament 6 mesos.

